

Mette Kahlin McVeigh
mette.kahlin.mcveigh@storaenso.com
+46 70 473 67 57

En förbättrad förpackningsinsamling 1 (3)
04/2/2022

Er ref:

M2021/02118

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Yttrande avseende Miljödepartementets promemoria En förbättrad förpackningsinsamling - nya roller för kommuner och producenter (M2021/02118)

Stora Enso tackar för möjligheten att besvara regeringens remiss över Förbättrad förpackningsinsamling - nya roller för kommuner och producenter (M2021/02118) och lämnar härmed följande synpunkter.

Stora Enso

Stora Enso är en ledande global leverantör av förnybara lösningar inom förpackningar, biomaterial, träprodukter och papper och med detta en del av bioekonomin. Våra fiberbaserade material är huvudsakligen förnybara, återvinningsbara och fossilfria. Våra lösningar erbjuder koldioxidsnåla alternativ till produkter baserade på icke förnybara resurser. Vi menar att allt som tillverkas av fossilbaserade material i dag kan baseras på skogen imorgon.¹

Stora Enso ca 5000 anställda i Sverige, utspridda i landet. Globalt är vi ca 24 000 anställda varav 18 000 finns i EU. På så sätt bidrar vi inte bara till klimatmålen med våra produkter utan också till den svenska ekonomin och arbetsmarknaden. Stora Enso bidrar också till en levande landsbygd då många av våra anställda bor och jobbar utanför storstadsregionerna.

Sammanfattning

- Fiberbaserade förpackningar är återvinningsbara och stora delar återvinns redan idag i Sverige. Sveriges återvinningsgrad för papper och kartong är 78 %².
  - o Fastighetsnära insamling är viktig för att förbättra både kvaliteten på återvunnet material och öka mängden material som återvinns. Möjligheten att sortera på offentliga platser behöver stärkas.
  - o För att balansera kostnaderna föreslår Stora Enso att fastighetsnära insamling genomförs för fastigheter med minst 5 hushåll.
- Systemet bör bygga på en nettokostnadsprincip för förpliktade företag. Stora Enso föreslår en fördelningsprincip om 80:20 % – Producenterna bör stå för 80 % av de totala kostnaderna.
  - o Principen bör omfatta insamling, kvalitetssortering, återvinning och kommunikation till konsumenter.
  - o Denna princip har antagits i andra länder, bland annat i den finska avfallslagstiftningen.

---

¹ f

² SCB - <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/miljo/atervinning-av-forpackningar-i-sverige/>

- Producentorganisationer (PRO) bör vara icke vinstdrivande organisationer. Det bör finnas stränga kriterier för driften av PRO:er, vilka ska uppfyllas för att få licens. Konkurrens bör baseras på effektivitet och den ska inte äventyra insamlingen.
- Nya krav bör fasas in under en övergångsperiod där hänsyn tas till EU:s arbete med att harmonisera insamlingsystem.

Stora Ensos yttrande

Pappers- och kartongförpackningar är återvinningsbara

Pappers- och kartongförpackningar är gjorda av förnybara och återvinningsbara material och återvinns redan idag i stor utsträckning. I Sverige är återvinningsgraden för pappers- och kartongförpackningar 78 %³. Det är viktigt att föreslagna förändringar inte undergräver dagens väl fungerande avfallsströmmar.

I promemorian anges det att pappersfibrer kan återvinnas upp till 7 gånger innan de är uttjänta, men en nyligen publicerad studie visar att pappersfibrer kan återvinnas 25 gånger eller fler.⁴ Genom att fibern kan återvinnas fler gånger, genom att främja en hög insamlingsvolym och materialåtervinningsgrad samt genom en förnybar råvara, skapas ett cirkulärt kretslopp för pappers-, kartong och träförpackningar.

Insamling är nyckeln för att öka insamlingstakten

Trots goda resultat måste återvinningsgraden förbättras ytterligare för att målen för cirkulär ekonomi och för att ett högre återvinningsmål (85%) för pappers- och kartongförpackningar ska uppnås. Stora Enso stöder svenska och EU-gemensamma återvinningsmål, om att återvinning av pappers- och kartongförpackningar ska nå 85 % fram till 2030. Stora Enso stöder promemorians förslag om att de vanligaste återvinningsbara materialen, inklusive pappers- och kartongförpackningar, bör hör till hushållsinsamling.

Fastighetsnära insamling är nyckeln till att förbättra återvinningsgraden. Dels för att den förbättrar kvaliteten på återvinningen, dels då den underlättar för hushållen att återvinna mer. Stora Enso ser också ett behov att öka möjligheten att sortera på offentliga platser utanför fastigheter. Bristen på effektiv insamling på allmänna platser märks särskilt när det handlar om förpackningar som konsumenter vanligtvis har med sig då de är på väg någonstans, exempelvis i anslutning till kollektivtrafik.

Dessa reformer måste dock balanseras med de extra transportbehov och kostnader som uppstår. Den allmänna insamlingen behöver ske på ett kostnadseffektivt sätt. Stora Enso anser att det behövs mer lokal flexibilitet i hur man bäst organiserar en allmän insamling. Till exempel i glesbygdsområden kan mindre anläggningar för avfallshantering vara en effektiv lösning. Därmed rekommenderar Stora Enso att regeringen i stället antar en ändring som liknar den finska Avfallslagen. Där infördes det ett krav på trottoarkantshämtning för fastigheter med minst 5 hushåll, medan den resterande insamlingen sker i anläggningar för avfallshantering. Enligt den finska Avfallslagen ska kommuner i samarbete med förpackningsproducentföreningar anordna separata insamlingar av glas, metall och plast samt pappers- och kartongavfall, från varje fastighet som har minst fem hushåll⁵.

³ SCB - <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/miljo/atervinning-av-forpackningar-i-sverige/>

⁴ GEnom at <https://www.procarton.com/wp-content/uploads/2022/01/25-Loops-Study-English-v3.pdf>

⁵ <https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=c6e1d1d2-6398-42cf-b87b-8448ac86be76&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>

Producentansvar

Reformen kommer att få omfattande effekter på producentansvaret, inte minst för producenternas kostnader för förpackningsavgifter. Systemet för utökat producentansvar bör baseras på en nettokostnadsprincip för förpliktade företag. Detta innebär att alla producentansvarsorganisationer bör täcka de aktiviteter som anges i artikel 8a.4 i direktiv (EU) 2018/851 om ändring av direktiv 2008/98/EG, inklusive nettokostnaderna för avfallshantering, samt insamling, kvalitetssortering, återvinning, datainsamling och kommunikation till konsumenter. Kvaliteten på det insamlade materialet bör följa standarden EN 643: Papper och kartong – Europeisk förteckning över standardkvaliteter för pappersåtervinning.

Kommunikation till konsumenterna om hur man återvinner är nyckeln för att säkerställa att återvinningsbart material återvinns rätt och att källsorteringen är av hög kvalitet. Avfallsdirektivet tillåter även producenter att ansöka om undantag där de står för 80 % av kostnaderna. Detta är användbart för att hantera kostnadsökningarna för producenterna och det innebär också att kommunerna har ett intresse av att se till att avfallshanteringsstjänsterna organiseras så effektivt som möjligt. Detta har antagits i andra länder, som till exempel Finland som tillämpade detta i ändringen av den finska Avfallslagen.⁶

Dessutom, med ett nytt PRO-landskap bör det finnas några grundläggande principer:

- PRO:er bör vara icke vinstdrivande organisationer.
- Det bör finnas stränga kriterier för driften av PRO:er som måste uppfyllas för att få en licens.
- Konkurrensen mellan PRO:er bör baseras på effektivitet. Insamlingen får inte äventyras.

Plan för övergång

Det bör finnas en detaljerad övergångsplan för kommunerna att ta över ansvaret för att undvika negativ konkurrens och säkerställa att systemet fortsätter att fungera effektivt även under övergångsperioden. Denna övergångsplan bör även ta hänsyn till att EU arbetar med att harmonisera insamlingssystemen till 2024.

Rekommendationer

1. Förbättrad separat fastighetsnära insamling är nödvändigt för att förbättra insamlingsgraden. Stora Enso föreslår att hushållsinsamling genomförs för fastigheter med minst 5 hushåll.
2. Systemet bör bygga på en nettokostnadsprincip för förpliktade företag. Stora Enso föreslår en fördelning där producenterna står för 80 % av de totala kostnaderna.
3. PRO:er bör vara icke vinstdrivande organisationer och det bör finnas stränga kriterier för driften av PRO:er, vilka måste uppfyllas för att erhålla licens.
4. Nya krav bör fasas in i en övergångsperiod där hänsyn tas till EU:s arbete med att harmonisera insamlingssystem.

Mette Kahlin McVeigh

Mette Kahlin McVeigh, Senior Vice President of Public Affairs, mette.kahlin.mcveigh@storaenso.com

---

⁶ <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110646>